

Marszałek
Województwa Mazowieckiego
ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa

Warszawa, 15 lutego 2024 roku

OS-WP-II.310.

DECYZJA NR 159/24/OS

Na podstawie art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r., poz. 221 z późn. zm.) przedstawiam

stanowisko

w którym interpretację przedstawioną przez X, dotyczącą zakresu i sposobu stosowania przepisów ustawy z 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2023 r., poz. 1658 z późn. zm.), że wyroby w postaci systemów do składowania oferowanych na rynku krajowym, do wspólnego przechowywania, utrzymywania lub zabezpieczenia produktów w całym cyklu i okresie ich funkcjonowania w postaci systemów szalunkowych X, nie stanowią opakowań w rozumieniu art. 3, w związku z art. 4, ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi i tym samym nie podlegają pod opłatę produktową wynikającą z ww. ustawy – uznaję za prawidłową.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 20 grudnia 2023 r. (data wpływu – 27 grudnia 2023 r.) X, zwana dalej Stroną lub Wnioskodawcą lub Spółką, złożyła wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej w trybie art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców co do zakresu i sposobu stosowania przepisów z których wynika obowiązek świadczenia opłaty produktowej, o której mowa w ustawie z 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2023 r., poz. 1658 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą o opakowaniach.

Pismem z 5 stycznia 2024 r. znak: OS-WP-II.310 wezwano Stronę, na podstawie art. 34 ust. 7 Prawo przedsiębiorców, o uzupełnienie braków wniosku, na które odpowiedzi udzielono pismem z 17 stycznia 2024 r. (data wpływu - 22 stycznia 2024 r.).

Stan faktyczny przedstawiony przez Stronę:

„Wnioskodawca X jest podmiotem działającym w branży budowlanej. Przedmiotem działalności Wnioskodawcy jest dzierżawa i sprzedaż systemów deskowań (systemów szalunkowych) i rusztowań na potrzeby budownictwa kubaturowego oraz inżynierskiego, wykonywanie prac konserwacyjnych oraz wykonywanie projektów technologicznych zastosowania tych systemów, a także remonty systemów deskowań i innych akcesoriów używanych przy montowaniu systemów szalunkowych.

Systemy deskowaniowe oferowane przez X pozwalają na realizację dowolnie złożonych konstrukcji żelbetowych. Najważniejsze grupy produktów obejmują:

- Deskowania ścienne, słupowe, koźły oporowe, systemy ścienne radialne oraz osprzęt do realizacji ścian żelbetowych, słupów, ścian jednostronnych, fundamentów filarów czy przyczółków mostów.
- Deskowania wznoszące - systemy samowznoszące, układy z szynami prowadzącymi oraz konsole do realizacji ścian wysokich obiektów. Rozwiązania dedykowane do budowy wieżowców, filarów, pylonów oraz zapór.
- Deskowania stropowe, Deskowania modułowe, dźwigarkowe, panelowe oraz kuwetowe wykorzystywane do realizacji stropów żelbetowych.
- Deskowania do budowy mostów w technologii nasuwania podłużnego i z zastosowaniem wózków nawisowych oraz bezpieczne systemowe rozwiązania do efektywnej realizacji obiektów mostowych. Szeroki zakres dostępnych deskowań firmy X pozwala na realizację wszystkich rodzajów obiektów mostowych.
- Deskowania do budowy tuneli, systemy do budowy tuneli metodą odkrywkową oraz górniczą zaprojektowane pod wynajem.
- Systemy podpór i wież: Systemy podparć wykorzystywane przy realizacjach stropów, ustrojów nośnych obiektów mostowych, głowic filarów pośrednich, tuneli oraz konstrukcji żelbetowych, przy których stosowane jest deskowanie poziome.
- Belki drewniane i sklejka szalunkowa wykorzystywane z deskowaniem poziomym.

Systemy szalunkowe X składają się z wielu elementów, które są następnie montowane na terenie budowy w oparciu o dedykowany projekt, z uwzględnieniem wymagań danego przedsięwzięcia inwestycyjnego. Dostosowanie systemu szalunkowego na potrzeby danego przedsięwzięcia budowlanego wymaga użycia wielu elementów, które są wielokrotnie używane w poszczególnych etapach prac budowlanych. Prawidłowe korzystanie z poszczególnych elementów systemów szalunkowych (stanowiących elementy o bardzo różnej masie i rozmiarze) wymaga, aby były one dostarczone do klienta z dedykowanymi systemami ich składowania na potrzeby prac budowlanych, pozwalającymi na ich bezpieczne użytkowanie na placu budowy, w tym wielokrotne przemieszczanie. Systemy do składowania elementów są zaprojektowane z uwzględnieniem specyfiki technicznej poszczególnych systemów szalunkowych, a korzystanie z nich jest wymagane na warunkach określonych w specyfikacji techniczno-ruchowej elementów (zwanej: „Dokumentacją DTR”).

Elementy do składowania są elementami wyprodukowanymi przez X lub na zlecenie X.

Systemy służące do przechowywania systemów szalunkowych, których nazwy mogą być zbliżone do typowych kategorii opakowań (np. palety) nie stanowią wyłącznie opakowań transportowych. We wskazanych przypadkach są one niezbędne, do prawidłowego korzystania z danego elementu w całym cyklu jego użytkowania.

Kwalifikacja prawna tego typu elementów na gruncie Ustawy może budzić wątpliwości. Zgodnie z art 3 ust. 1 i 2 ustawy:

1. Opakowaniem w rozumieniu ustawy jest wyrób, w tym wyrób bezzwrotny, wykonany z jakiegokolwiek materiału, przeznaczony do przechowywania, ochrony, przewozu, dostarczania lub prezentacji produktów, od surowców do towarów przetworzonych."
2. Za opakowanie uważa się:
 - 1) wyrób spełniający funkcje opakowania, o których mowa w ust. 1, bez uszczerbku dla innych funkcji, jakie opakowanie może spełniać, z wyłączeniem wyrobu, którego wszystkie elementy są przeznaczone do wspólnego użycia, spożycia lub usunięcia, stanowiącego integralną część produktu oraz niezbędnego do przechowywania, utrzymywania lub zabezpieczania produktu w całym cyklu i okresie jego funkcjonowania;
 - 2) wyrób spełniający funkcje opakowania, o których mowa w ust. 1:
 - a) wytworzony i przeznaczony do wypełniania w punkcie sprzedaży,
 - b) jednorazowego użytku - sprzedany, wypełniony, wytworzony lub przeznaczony do wypełniania w punkcie sprzedaży;
3. część składową opakowania oraz złączony z opakowaniem element pomocniczy, spełniające funkcje opakowania, o których mowa w ust. 1, z tym że element pomocniczy przyczepiony bezpośrednio lub przymocowany do produktu uważa się za opakowanie, z wyłączeniem elementu stanowiącego integralną część produktu, który jest przeznaczony do wspólnego użycia lub usunięcia."

Zgodnie natomiast z art. Art. 4 Ustawy wyróżnia się następujące kategorie opakowań:

- 1) opakowania jednostkowe - służące do przekazywania produktu użytkownikowi w miejscu zakupu;
- 2) opakowania zbiorcze - zawierające wielokrotność opakowań jednostkowych produktów, niezależnie od tego, czy są one przekazywane użytkownikowi, czy też służą zaopatrywaniu punktów sprzedaży i które można zdjąć z produktu bez naruszania cech produktu;
- 3) opakowania transportowe - służące do transportu produktów w opakowaniach jednostkowych lub zbiorczych w celu zapobiegania uszkodzeniom produktów, z wyłączeniem kontenerów do transportu drogowego, kolejowego, wodnego lub lotniczego."

Przepisy Ustawy powinny być interpretowane zgodnie z prawem unijnym, które implementują, tj. w szczególności przepisami Dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (zwanej dalej: „Dyrektywą”).

Zgodnie z art. 3 Dyrektywy „Opakowania” obejmują wyłącznie:

- a) opakowania handlowe lub opakowania podstawowe tj. mające stanowić towar jednostkowy, sprzedawany użytkownikowi końcowemu lub konsumentowi w miejscu zakupu;
- b) opakowania zbiorcze lub opakowania drugorzędne tj. stanowiące w miejscu zakupu zestaw określonej liczby towarów jednostkowych, niezależnie od tego czy są one sprzedawane w takiej postaci użytkownikowi końcowemu czy konsumentowi, czy też służą zaopatrywaniu punktów sprzedaży; można je zdjąć ze sprzedawanego produktu bez naruszania jego cech;
- c) opakowania transportowe lub opakowania trzeciorzędne tj. mające ułatwić przenoszenie i transport pewnej liczby towarów jednostkowych lub opakowań zbiorczych, zapobiegając

powstaniu uszkodzeń przy przenoszeniu i transporcie. Opakowanie transportowe nie obejmuje kontenerów do transportu drogowego, kolejowego, wodnego i lotniczego;

W świetle wyżej przytoczonych przepisów należy więc uznać, iż opakowaniem jest jedynie taki wyrób, który:

1. Spełnia definicję opakowania zawartą w art. 3 ust. 1 Ustawy, oraz
2. Mieści się w jednej z kategorii wskazanych w art. 4 Ustawy, tj. stanowi opakowanie jednostkowe, zbiorcze lub transportowe.

Wyżej wymienione warunki muszą być spełnione łącznie, z uwagi na zawarty w art. 3 Dyrektywy zwrot „wyłącznie”.

Udostępnianie przez X systemów szalunkowych (lub elementów tych systemów) wiąże się z koniecznością używania dedykowanych systemów składowania, takich jak dedykowane palety metalowe oraz pojemniki metalowe. Przeznaczenie takich elementów ma charakter mieszany, tj. z jednej strony mogą służyć do przechowywania i dostarczania wybranych elementów systemów szalunkowego „do” lub „od” klienta, ale zarazem, są potrzebne, aby użytkownik mógł w sposób prawidłowy i bezpieczny korzystać z systemów szalunkowych, stanowiących zorganizowany zbiór elementów, w ramach danej budowy/przedsięwzięcia inwestycyjnego lub też do przemieszczania pomiędzy kolejno wznoszonymi obiektami (np. wiaduktami).

Opisane wyżej kategorie produktów mogą lecz nie muszą być udostępniane klientowi razem z innymi elementami szalunkowymi, jeżeli podobne kategorie systemów składowania znajdują się w jego posiadaniu. Podobnie jak w przypadku pozostałych elementów systemu szalunkowego, korzystanie z produktów X może być komplementarne wobec produktów znajdujących się w posiadaniu klienta, pod warunkiem przestrzegania wymogów określonych w dokumentacji techniczno-ruchowej dostarczanej klientowi każdorazowo wraz z wynajmowanymi lub sprzedawanymi elementami.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że wyroby te gdy zostaną zniszczone lub uszkodzone (np. przez klientów spółki) podlegają komisyjnej ocenie. Podobnie jak pozostałe elementy systemowych deskowań, jeżeli ocena wykaże, że wyroby nie będą gwarantowały bezpiecznego wykorzystania lub utracą wartości techniczne, są wycofywane z obrotu i sprzedawane jako złom stalowy. Wyroby te są potrzebne oraz wykorzystywane przez cały okres życia systemów szalunkowych dla których są zaprojektowane.

Pytanie Strony dot. ustawy o opakowaniach:

W tak przedstawionym stanie faktycznym i na tle przedstawionej definicji prawnej „opakowania” Spółka powzięła wątpliwości, czy wybrane produkty znajdujące się w jej ofercie i służące do składowania elementów, są słusznie kwalifikowane jako Opakowania w rozumieniu przepisów Ustawy?

Stanowisko Strony:

„Prawidłowe korzystanie z systemów szalunkowych i rusztowaniowych oferowanych przez Spółkę wiąże się z koniecznością korzystania z opisanych poniżej elementów na potrzeby ich składowania w całym cyklu życia systemu szalunkowego. Elementy te są konstruowane w sposób pozwalający na ich eksploatację przez cały okres życia systemu szalunkowego. Z punktu widzenia funkcjonalnego, bardziej adekwatne wydaje się traktowanie wyżej opisanych produktów jako wyrobów stanowiących integralną część systemu szalunkowego, a nie jako opakowania odrębne od tychże systemów. Potwierdzeniem tej

tezy jest dokumentacja techniczno-ruchowa, która wskazuje na konieczność stosowania dedykowanych palet i pojemników ze względów zarówno bezpieczeństwa ich użytkowania jak i ochrony przed zniszczeniem.

Dedykowane systemy służące do przechowywania szalunków nie mieszczą się również w żadnej z kategorii opakowań wskazanych w art. 4 Ustawy. Nie stanowią opakowania Jednostkowego służącego do przekazywania produktu w miejscu zakupu. Opisane we wniosku „pojemniki” są częścią systemu szalunkowego, a więc realizują funkcję użytkową, pozwalają na korzystanie z systemów szalunkowych zgodnie z ich przeznaczeniem oraz Dokumentacją DTR. Z podobnych względów nie mogą być uznane za opakowania zbiorcze, ponieważ nie służą do przenoszenia opakowań Jednostkowych. Kwalifikacja przedmiotowych elementów jako opakowań transportowych również nie odzwierciedla ich wiodącej funkcji opisanej we wniosku. Pomimo, iż elementy te realizują funkcje transportowe, to jednak pełnią także funkcje użytkowe, tj. pozwalają na ich składowanie i przemieszczanie na terenie budowy.

Dodatkowo, opisane elementy są niezbędne do przechowywania, utrzymywania i zabezpieczania elementów systemu szalunkowego w całym cyklu ich użytkowania. Tym samym, nawet przy założeniu, iż opisane wyżej produkty można uznać za opakowania w rozumieniu Ustawy, to należałoby Jednocześnie uznać, iż stanowią wyroby, o których mowa w art. 3 ust. 2 Ustawy, tj. „Wyroby stanowiące integralną część produktu oraz niezbędne do przechowywania, utrzymywania lub zabezpieczania produktu przez cały cykl I okres funkcjonowania.

Z uwagi na powyższe, opisane w niniejszym wniosku wyroby nie stanowią opakowań w rozumieniu art. 3 w zw. z art. 4 Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi”.

„Opisane we wniosku o interpretację palety i pojemniki są wykorzystywane przez cały okres używania systemów szalunkowych. Korzystanie z systemów szalunkowych na terenie budowy bez dedykowanych pojemników wydaje się niemożliwe w realiach współczesnego procesu budowlanego, gdzie podstawowe znaczenie odgrywają kwestie tak bezpieczeństwa, jak i kwestie związane z optymalizacją procesu budowlanego.

Jak zostało wskazane we wniosku, pojemniki służą między innymi do składowania elementów systemów szalunkowych na placu magazynowym, ich transportu poziomego na terenie magazynu (np. do warsztatu gdzie są czyszczone z betonu), do załadunku i rozładunku z pojazdów służących do transportu na plac budowy, składowania w sposób zoptymalizowany (np. umieszczając je wraz z zawartością jeden na drugim). Służy to zarówno ograniczeniu miejsca zajmowanego przez składowany towar jak i bezpieczeństwu pracowników magazynowych oraz sprawnemu wykorzystaniu sprzętu. Ich rola nie ogranicza się jednak wyłącznie do transportu”.

„(...) czy systemy szalunkowe mogą być używane bez opisanych we Wniosku o interpretację „pojemników”, należałoby udzielić odpowiedzi negatywnej z następujących powodów;

1. Systemy szalunkowe X służą realizacji większych oraz bardziej skomplikowanych przedsięwzięć inwestycyjnych, w których optymalizacja oraz bezpieczeństwo wykorzystania posiadanego sprzętu jest warunkiem niezbędnym.

2. W swojej kilkudziesięcioletniej działalności Spółka nie spotkała się z przypadkiem, aby zaprojektowane oraz oferowane przez Spółkę rozwiązania w postaci dedykowanych dla niej budowy systemów szalunkowych były wykorzystywane bez dedykowanych pojemników.
3. Korzystanie z systemu szalunkowego bez dedykowanych pojemników nie spełnia wymagań współczesnego procesu budowlanego.”

„Wniosek dotyczy daniny publiczno-prawnej, tj. opłaty produktowej o której mowa w art. 34 Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi”.

W niniejszej sprawie należy stwierdzić co następuje:

Odnosząc się do przedstawionego we wniosku stanu faktycznego, przedstawiam stanowisko co do zakresu i sposobu stosowania przepisów ustawy z 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

Artykuł 3 ust. 1 ww. ustawy definiuje opakowanie jako wyrób, w tym wyrób bezzwrotny, wykonany z jakiegokolwiek materiału, przeznaczony do przechowywania, ochrony, przewozu, dostarczania lub prezentacji produktów, od surowców do towarów przetworzonych. Jednocześnie art. 3 ust. 2 wskazuje, że za opakowanie uważa się także wyrób spełniający funkcje opakowania bez uszczerbku dla innych funkcji, jakie opakowanie może spełniać, z wyłączeniem wyrobu, którego wszystkie elementy są przeznaczone do wspólnego użycia, spożycia lub usunięcia, stanowiącego integralną część produktu oraz niezbędnego do przechowywania, utrzymywania lub zabezpieczania produktu w całym cyklu i okresie jego funkcjonowania. Wymienione w pytaniu wyroby w postaci systemów do składowania systemów szalunkowych X spełniają funkcję „etui”, są użytkowane przez cały czas użytkowania systemów szalunkowych od użycia, przechowywania i zabezpieczenia produktów (systemów szalunkowych) przez cały okres ich użytkowania. Nie są to więc opakowania, gdyż takie przeznaczenie tych wyrobów, powoduje że nie będą one traktowane jako opakowania.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2.10.2013 r. w sprawie przykładowego wykazu wyrobów, które uznaje się albo nie uznaje się za opakowanie (Dz.U., poz. 1274), wśród wyrobów niebędących opakowaniami wymieniono m.in. skrzynki na narzędzia. Skrzynki na narzędzia służą do przechowywania narzędzi przez cały okres ich użytku. Stąd przykład ten jest adekwatny również dla różnego rodzaju etui, futerałów i wyrobów służących do przechowywania produktów przez cały cykl ich życia.

W opisanym we wniosku przypadku mamy do czynienia z systemami do składowania w postaci palet i skrzyń, które pełnią funkcję ochronną, pozwalają dostarczyć produkty do klienta, pozwalają na zabezpieczenie produktów na placu budowy oraz na czas przewozu w nowe miejsce, jak i służą do przechowywania produktu przez cały czas używania tego produktu.

Stąd uznanie opisanych wyrobów jako nie stanowiące opakowań oznacza, że wprowadzenie produktów w tych wyrobach nie jest traktowane jako wprowadzenie produktów w opakowaniach w rozumieniu ustawy o opakowaniach i tym samym nie jest objęte opłatą produktową.

Z uwagi na powyższe zdecydowano jak w sentencji.

Powyzsza interpretacja przepisów dotyczy przedstawionego przez Wnioskodawcę i przytoczonego w treści decyzji stanu faktycznego i jest zgodna ze stanem prawnym obowiązującym w dniu wydania niniejszej interpretacji. Interpretacja zawarta w powyższej decyzji dotyczy wyłącznie tej indywidualnej sprawy.

Ponadto należy podkreślić, że decyzja interpretacyjna dotyczy wyłącznie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej.

POUCZENIE

Od decyzji służy Stronie prawo wniesienia odwołania do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. 3, 02-362 Warszawa, za pośrednictwem Marszałka Województwa Mazowieckiego w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Stronie przysługuje prawo do złożenia wniosku o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania Strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.